

Nr 7.

Ankom till riksdagens kansli den 18 maj 1928 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts skrivelse nr 248 angående förslag till formulär för deklarationsblanketter m. m. jämte i ärendet väckt motion.

Närvarande vid beslutens fattande: herrar Borell, Bårg, Lagerbjelke, Wigforss, Edward Larson, Sederholm, Nothin, K. Oscar Ericson, Fehr, Frändén, Norling, Julin, Sköld, Lindqvist i Halmstad, Andersson i Prästbol, Brännström, Olsson i Ramsta, Pettersson i Hällbacken, Johansson i Kälkebo, Fast, Laurén *, Carlson i Mölndal, Olsson i Hov och Månsson i Erlandsro.

* Ej närvarande vid betänkandets slutjustering.

I en den 20 april 1928 till riksdagen avlåten, till dess särskilda utskott Kungl. Maj:ts skrivelse. överlämnad skrivelse, nr 248, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden samma dag, till riksdagen överlämnat vid skrivelsen fogade förslag till deklarationsblanketter m. m. för det yttrande, vartill riksdagen må finna anledning.

Formulärförslagen äro följande:

- formulär nr 1, allmän självdeklaration (deklarationsblankett nr 1);
- » nr 2, särskild självdeklaration (deklarationsblankett nr 2);
 - » nr 3, anvisningar för ifyllande av deklarationsblanketterna nr 1 och 2;
 - » nr 4, bilaga angående inkomst av jordbruksfastighet;
 - » nr 5, bilaga angående beräkning av avdrag för värdeminskning m. m. genom avverkning eller avyttring av skog (minskning i skogs ingångsvärde m. m.);
 - » nr 6, bilaga angående inkomst av annan fastighet;
 - » nr 7, bilaga angående inkomst av annan rörelse än försäkringsrörelse för den, som icke haft dubbel bokföring;
 - » nr 8, bilaga angående inkomst av annan rörelse än försäkringsrörelse för den, som haft dubbel bokföring, denna bilaga upprättad i två alternativ;
 - » nr 9, bilaga angående inkomst av sjuk-, olycksfalls- och skadeförsäkringsrörelse;
 - » nr 10, bilaga angående inkomst av livförsäkringsrörelse;
 - » nr 11, uppgift angående renskötsel;
 - » nr 12, uppgift angående viss lotterivinst;
 - » nr 13, virkesdeklaration (deklarationsblankett nr 3);

formulär nr 14, särskild fastighetsdeklaration angående jordbruksfastighet (deklarationsblankett nr 4);

» nr 15, särskild fastighetsdeklaration angående annan fastighet (deklarationsblankett nr 5).

Förslagen avse, formulären nr 1—12 taxeringen för inkomst eller förmögenhet, formuläret nr 13 taxeringen för avverkat virke samt formulären nr 14 och 15 fastighetstaxeringen under löpande taxeringsperiod.

Motion. I samband med Kungl. Maj:ts skrivelse har utskottet till behandling förhaft en inom första kammaren av herr *Björnsson m. fl.* väckt, till utskottet hänvisad motion, nr 331, i vilken har hemställts,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts skrivelse, nr 248, måtte besluta att i avgivet yttrande över förslag till nya deklarationsformulär med beaktande av i motionen angivna synpunkter begära sådana ändringar, att arbetet med fastställandet av skattskyldigs skatteplikt så mycket som möjligt underlättas för såväl enskilda som myndigheter.

**Utskottets
yttrande.**

I sitt utlåtande nr 1 har utskottet tillstyrkt riksdagen att, med bifall till vad Kungl. Maj:t i proposition nr 214 härutinnan föreslagit, bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda formulär till deklarationsblanketter ävensom till uppgift angående renskötsel enligt 41 § i förslaget till taxeringsförordning och till uppgift angående viss lotterivinst enligt 42 § i förslaget till taxeringsförordning.

Av de till riksdagen överlämnade formulärförslagen överensstämma formulären nr 1—4 samt 6—15 i allt väsentligt med motsvarande formulär, vilka år 1927 överlämnats till riksdagen genom Kungl. Maj:ts skrivelse nr 248. Vissa ändringar i förslagen hava dock vidtagits med föranledande av erinringar, som framställts av kammarrätten i utlåtande den 13 maj 1927 och av riksdagens första särskilda utskott år 1927 i utlåtande nr 6, varjämte hänsyn tagits till de bestämmelser i årets förslag till skatte- och taxeringsförfattningar, som avvika från vad år 1927 föreslagits. Formuläret nr 5 är helt nytt. Förslag till formulär för blanketter för allmän fastighetsdeklaration hava icke framlagts i år.

Utskottet har ansett sig icke böra ingå på en djupare detaljgranskning av formulärförslagen, enär utskottet förutsätter, att en sådan detaljgranskning kommer att åvägabringas genom Kungl. Maj:ts försorg, innan formulären fastställas. Ej heller har utskottet ansett nödigt angiva de ändringar i formulärförslagen, som föranledas av utskottets förslag till ändringar i skatteförfattningarna.

Såsom utskottet anfört i utlåtande nr 1 vid 29 § 1 mom. taxeringsförordningen har utskottet, med föranledande av ovanberörda motion I: 331, förordat intagande i nämnda moment av bestämmelse om att belopp, som upptagas i självdeklaration, skola utföras i jämna krontal, så att överskju-

tande öretal bortfalla. Bifalles detta förslag, erfordras icke längre öreskolumner i deklarationsblanketterna.

I fråga om formuläret till deklarationsblankett nr 1 för allmän självdeklaration har i motionen I:331 framhållits önskvärdheten av att ett förkortat och om möjligt förenklat formulär måtte utarbetas för att tillhandahållas deklarationsskyldiga, vilkas inkomster härleda sig enbart från arbete och eventuellt mindre besparingar i bank. Denna mening kan utskottet icke biträda. Ett dylikt formulär skulle komma att skilja sig från formuläret till deklarationsblankett nr 1 väsentligen endast däruti, att avdelningarna A—D å formulärets första sida skulle uteslutas, men härigenom skulle knappast någon lättnad beredas ifrågavarande skattskyldiga. Förekomsten av ett dylikt enklare formulär skulle dessutom kunna föranleda olägenheter såtillvida, att detsamma måhända bleve använt även av dem, som borde använda det fullständiga formuläret, varigenom de skattskyldiga kunde förledas att avgiva ofullständiga deklarerationer. En omarbetning av anvisningarna för deklarationsblanketternas ifyllande bleve ock nödvändig genom den ifrågasatta anordningen, men det måste, enligt utskottets mening, betraktas såsom mindre önskvärt, om olika editioner av anvisningarna skulle föreligga. För övrigt torde vad i motionen framhållits angående nödvändigheten av att anlita betalt biträde vid deklarationens upprättande mindre gälla sådana skattskyldiga, som hava att uppgiva endast arbets- och ränteinkomster; i regel torde dylika skattskyldiga utan svårighet komma till rätta med deklarationsformuläret. Det må ock erinras om att det nu framlagda formuläret innehåller vissa förtydliganden i jämförelse med nuvarande formulär, varigenom blankettens handhavande torde underlättas.

Utskottet finner sig böra framhålla önskvärdheten av att å fjärde sidan å deklarationsblankett nr 1 ett påpekande göres därom, att allmänna skatter ej må avdragas vid taxeringen till kommunal inkomstskatt, exempelvis såsom första punkt under rubriken »Avdrag från den sammanräknade inkomsten». Det har nämligen hittills befunnits rätt vanligt, att avdrag för skatter göres även vid bevillningstaxeringen, ehuru sådant ej är tillåtet.

Av formuläret med tillhörande anvisningar framgår väl med full tydlighet, att avdrag för gäldränta får avdragas under rubriken »G. Inkomst av kapital» i de fall, då gälden icke hänför sig till annan inkomstkälla, och att avdrag för sådan gäldränta ej får göras under rubriken »Allmänna avdrag» i annan form äro såsom underskott å förvärvskällan kapital. Men då denna anordning innebär en avvikelse från vad nu gäller, nämligen att avdrag för dylik gäldränta skall ske omedelbart under rubriken »Allmänna avdrag», synes det önskvärt, att vederbörandes uppmärksamhet fästes å berörda ändring jämväl på annat lämpligt sätt.

I detta samband vill utskottet fästa uppmärksamheten därpå, att i många fall svårighet föreligger att vinna upplysning om beskattningsorten för avflyttade skattskyldiga, enär mantalslängden härom icke innehåller någon anteckning.

Formuläret nr 5 torde böra underkastas vissa ändringar såsom följd av de ändrade regler för beskattning av inkomst av skogsbruk, som av utskottet föreslås. Det torde dock icke vara nödigt att närmare angiva dessa ändringar.

I fråga om formuläret nr 8 uttalar utskottet sin anslutning till följande uttalande av första särskilda utskottet år 1927 i dess utlåtande nr 6:

»För dem, som fört dubbel bokföring, hava uppgjorts två formulärförslag, det ena, alternativ 1, utgående från bruttovinsterna enligt vinst- och förlustkontot och det andra, alternativ 2, från nettovinsten enligt vinst- och förlustkontot. Alternativ 1 betecknar i väsentlig mån en återgång till vad som gällde före de nya blanketternas antagande år 1920 men med vissa ändringar och förtydliganden till avhjälpande av tidigare påvisade brister. Alternativ 2 däremot ansluter sig nära till nuvarande formulär för bokförande rörelseidkare. De ändringar som föreslås avse att förebygga vissa, ofta förekommande fel vid formulärets användning. Enligt vad för utskottet uppgivits förekom under de första åren, då nuvarande formuläret för bokförande rörelseidkare användes, ganska ofta, att skattskyldiga icke kunde komma till rätta med formuläret. Sedan detsamma nu använts i sju år, torde förhållandet vara annorlunda, om ock även numera en och annan icke kan rätt ifylla blanketten. Svårigheterna lära framträda i synnerhet i de fall, då vinst- och förlustkontot upptager även annan inkomst än sådan av rörelse, exempelvis inkomst av fastighet eller kapital. Till förmån för förslaget alternativ 1 talar, att detsamma nära ansluter sig till gängse bokföringsmetoder och därför måhända är lättare att förstå för den, som icke är särskilt driven bokförare. Alternativ 2 åter har den icke mindre beaktansvärda förtjänsten, att detsamma innebär föga avvikelser från nuvarande formulär. Rätt ifyllda skola formulären givetvis giva samma resultat. I saknad av tillräckligt material för träffande av ett avgörande i valet mellan båda alternativen anser utskottet sig böra förorda, att båda alternativen försöksvis må komma till användning och att, sedan någon tids erfarenhet vunnits, förnyad prövning må företagas av frågan om vilketdera alternativet bör tillerkännas företrädet.»

Beträffande formulär nr 13, avseende virkesdeklaration, förordar utskottet införande av lämplig rubrik för övriga upplysningar till ledning för rotvärdets beräkning, såsom om köpeskilling för rotstående virke och dylikt. Upplysning i sådant avseende är nämligen ofta till god ledning för virkes-taxeringen.

I övrigt har utskottet icke funnit anledning till erinran mot de framlagda formulärförslagen.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte

dels i skrivelse till Kungl. Maj:t anmäla, att vid granskning av de vid Kungl. Maj:ts ifrågavarande skrivelse fogade förslag till formulär för deklarationsblanketter med mera riksdagen ej funnit skäl göra andra erinringar än utskottet i förevarande utlåtande upptagit;

dels besluta, att motionen I:331 av herr *Björnsson* m. fl., i den mån denna motion icke blivit av utskottet beaktad, icke skall till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 16 maj 1928.

På särskilda utskottets vägnar:

TH. BORELL.
